

УРОК

«УСПІШНІ ПРИКЛАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ»

Команда «Юрфлекс» (Юридична клініка Школи права Українського католицького університету)

МЕТА УРОКУ:

Сформувати уявлення учнів про поняття та принципи академічної доброчесності. На прикладах донести важливість дотримання академічної доброчесності у різних сферах життя.

АУДИТОРІЯ / КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ:

учні 8-9 класів / 20 осіб

ТРИВАЛІСТЬ:

45-50 хвилин.

ФОРМАТ:

заняття (онлайн чи офлайн).

ОБЛАДНАННЯ:

матеріали для інтерактивної гри. Методичні матеріали: мультимедійний проєктор, роздатковий матеріал та презентація.

АВТОРИ:

Борщук Христина, Бабляк Олена, Дячук Леонід, Іванюра Руслана

ХІД УРОКУ.

ПЛАН

1. Представлення
2. Що таке доброчесність: академічна доброчесність; приклади проявів
3. Ситуація в Україні: Лісовий
4. Загрози ігнорування проблеми
5. Як це можна виправити?
6. Приклади іноземних країн
7. Розбір кейсів (Інтерактив)

8. Успішні приклади запобігання недоброчесності в університетах України
9. Завершення уроку: рефлексія + Q&A session

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО УРОКУ:

1. Що таке доброчесність: академічна доброчесність + приклади проявів

Кембриджський словник тлумачить його як якість бути чесним та мати тверді моральні принципи, які не змінюються під впливом обставин.

Академічна доброчесність (англ. Academic integrity) — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Приклади:

Плагіат: Використання чужих наукових або творчих результатів без належного посилання на авторство, що включає як часткове, так і повне копіювання текстів інших авторів.

Підроблення: Вигадування даних або фактів, які використовуються в наукових дослідженнях або освітньому процесі.

Списування: Виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, які не дозволені для використання під час оцінювання.

2. Міністр Освіти vs Доброчесність

Цитата Брена Саймона: «There is nothing I respect less than lazy liars»

Міністр освіти та науки Оксен Лісовий в інтерв'ю Суспільному розповів, що захищав кандидатську роботу формально, а не через бажання займатися наукою. Тож вирішив відмовитися від наукового ступеня, коли в мережі з'явилися звинувачення у плагіаті після його призначення *на посаду* міністра.

За його словами, він писав свою кандидатську роботу «достатньо швидко, під тиском певних обставин, які були на той час.» Лісовий захищався у 2010–2011 роках за каденції Дмитра Табачника.

«Я був директором позашкільного навчального закладу, який отримав статус національного. Мені тоді послали чіткі сигнали, що на посаді, на якій я перебуваю, мав бути принаймні кандидат — повинен захиститися. Багато хто був у таких ситуаціях», — зауважив Лісовий.

Він додав, що захищав роботу формально, а не через те, що хотів займатися наукою. Тому коли в його роботі (а також у роботі голови комітету з питань освіти Сергія Бабака) виявили певні збіги, вони обоє вирішили відмовитися від своїх наукових ступенів.

«Оскільки ми обидвоє не пішли шляхом наукової кар'єри, мали анулювати культуру плагіату. Щобільше, у Міністерстві освіти лежить велика кількість докторських робіт, які треба розглянути на предмет плагіату. І я не хотів би, щоб у мене в самого за спиною було якесь обтяження», — зауважив міністр.

Також Лісовий назвав маніпуляцією тезу, що міністр освіти має обов'язково мати науковий ступінь. Він згадав про Ганну Новосад, яка очолювала МОН у 2019–2020 роках та не мала наукового ступеня.

Крім того, на думку міністра, в його ситуації відмова від наукового ступеня не підважує інститут науки: «Статуси, як і доплати, наукою повинні набувати ті, хто нею займається», — сказав він.

3. Загрози ігнорування проблеми

Проблеми ігнорування проблеми:

- ЄС;
- Неосвіченість громадян — хто буде піднімати Україну? Це відповідальність її громадян;
- Карантин, війна, які також сильно вплинули на рівень освіти.

У висновку – нічого хорошого не буде, треба виправляти ситуацію.

4. Як це можна виправити?

– Реальні кейси інших країн (за кордоном)

1. Університет Фрайбурга (Німеччина)

Університет має систему контролю за дотриманням академічної доброчесності, що включає механізми для подання скарг на випадки недоброчесності. Вони також забезпечують доступ до ресурсів, що допомагають студентам розуміти важливість чесності в навчанні.

2. Індія

Серйозну боротьбу проти академічної недоброчесності веде уряд Індії, котрий видав ряд постанов, відповідно до яких у науковій роботі допускається до 10% плагіату, в іншому випадку впроваджуються серйозні покарання. Ці положення було прийнято у 2018 році, і зараз вони поширюються на 867 університетів, які підпорядковуються національному регулятору освіти — Комісії університетських грантів Індії (University Grants Commission of India (UGC India), яка контролює вищу освіту Індії [8].¹

Розбір кейсів

Ситуації:

- 1) Списування на контрольній роботі;
- 2) Написання твору на власну думку із застосуванням ШІ;
- 3) Використання ГДЗ;
- 4) Задобрювання вчительки.

*Учні розбирають кейси і ми просимо їх придумати, як запобігти таким ситуаціям.

Далі вони обирають одну людину із команди для представлення вирішення їхньої ситуації.

Представлення відбувається у форматі імітованого засідання Міністерства освіти, де цього учня/ученицю запросили поділитись власною думкою.

5. Успішні приклади запобігання недоброчесності в університетах України

1. Київська школа економіки

У цього закладу вищої освіти є Кодекс доброчесності студентів та слухачів, який, до речі, доступний *до перегляду* кожному, оскільки він є у вільному доступі.

Кодекс складається з розділів про принципи академічної доброчесності, клятву доброчесності, взаємовідносин між студентами та слухачами/ викладачами, порушення кодексу доброчесності, і покарання за порушення Кодексу доброчесності.

Найцікавішим елементом є клятва доброчесності:

Академічна доброчесність є фундаментальною цінністю Київської школи економіки. Кожна робота, виконана студентом/слухачем, має бути виключно відображенням власної роботи студента/слухача або його вкладу у спільні зусилля, якщо співпраця дозволена керівником курсу/проекту. Усі студенти/слухачі KSE зобов'язуються дотримуватися найвищих стандартів академічної чесності та доброчесності.

Офіційна клятва доброчесності студента/слухача KSE має таке формулювання:

«Відповідно до Кодексу доброчесності, я урочисто клянусь, що ця робота повністю створена моїми власними зусиллями, я не буду використовувати будь-яку несанкціоновану допомогу під час виконання цього завдання, і я несу повну відповідальність за будь-яке порушення політики академічної доброчесності, яка може призвести до оцінки «0» за це завдання, «F» за курс або мого виключення зі Школи».

На початку кожного іспиту всім студентам/слухачам ставлять вимогу написати від руки на іспитовій роботі коротку версію клятви доброчесності KSE та поставити під нею свій підпис: «Клянусь честю студента KSE, що я не надаю і не отримаю ніякої несанкціонованої допомоги при виконанні цього завдання».

2. Американ Юніверсіті Київ

В АЮК строго дотримуються принципів академічної доброчесності. Академічна доброчесність є одним із наріжних принципів цього закладу вищої освіти на рівні з іншими принципами: студентоцентричності, свободи вибору, орієнтованості на кар'єру та системного підходу.

У цього університету також є кодекс академічної доброчесності. Кодекс є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Американ Юніверсіті Київ, та встановлює загальні принципи, стандарти та норми дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу в Університеті.

Також і студенти, і викладачі підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти/співробітником Товариства з обмеженою відповідальністю «Вищий навчальний заклад «Американ Юніверсіті Київ», у якому вони зазначають, що ознайомлені з Кодексом академічної доброчесності.

3. Острозька академія

У цьому університеті також є Кодекс академічної доброчесності, а крім нього також є постер про академічну доброчесність, презентація про це, де коротко викладені принципи та норми. Також у цьому університеті є Положення про запобігання академічному плагиату та порядок перевірки робіт у Національному університеті «Острозька академія».

Що цікаво, в Острозькій академії у жовтні цього року провели тиждень академічної доброчесності, під час якого були проведені різноманітні тренінги та лекції про академічну доброчесність та її складові.

ЗАВЕРШЕННЯ УРОКУ

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ

Рефлексія

Відповіді на запитання студентів

ДОДАТКИ ДО УРОКУ:

